

4. Завалевська О. В. Інтерактивні методи формування професійного самоусвідомлення майбутніх фахівців вищих навчальних закладів / О. В. Завалевська // Наука і освіта. – 2009. – №7. – С. 68–71.
5. Ковальчук Г. О. Активізація навчання в економічній освіті : навч. посіб. / Г. О. Ковальчук. – К. : КНЕУ, 2003. – 298 с.
6. Пометун О. Запровадження компетентнісного підходу – перспективний напрям розвитку сучасної освіти [Електронний ресурс] / Олена Пометун. – Режим доступу : <http://visnuk.iatp.org.ua>.
7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (Державний стандарт, розд. 1) від 23 листоп. 2011 р. № 1392, м. Київ.
8. Родигіна І. Формування оновлених груп компетентностей учнів: продуктивне навчання / І. Родигіна // Директор школи, ліцею, гімназії. – №1. – 2006. – С. 27–32.
9. Сорочан Т. Характеристика професіоналізму управлінської діяльності керівників шкіл на засадах компетентнісного підходу / Т. Сорочан // Шлях освіти. – 2005. – № 3. – С. 9–12.
10. Тенищева В. Ф. Інтегративно-контекстна модель формування професійної компетенції : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01 / В. Ф. Тенищева. – М., 2008. – 44 с.
11. Химинець В. Компетентнісний підхід до професійного розвитку вчителя / В. Химинець // Закарпат. ін-т післядиплом. Пед. освіти. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakinppo.org.ua/2010-01-18-13-44-15/233-2010-08-25-07-10-49>.

Панасюк Юлія. Компетентнісний підхід до вивчення іноземної мови. В статті розглядаються особливості компетентнісного підходу в викладанні іноземних мов. Аналізуються підходи до визначення поняття *компетентність*. Розглядаються цілі навчання іноземною мовою в навчальних закладах в аспекті компетентнісного підходу. Пропонується виділяти практичну, виховну, освітню, розвиваючу і професійно орієнтовану цілі. Практична мета передбачає формування іноземномовної комунікативної компетенції студентів, що включає мовні, лінгвосоціокультурну, мовні та навчально-стратегічну компетенції. Розглядається можливість практичного використання компетентнісного підходу в викладанні іноземних мов. Розглянуто проблема професійної компетентності викладача. Стаття розкриває актуальність впровадження компетентнісного підходу в викладанні англійської мови. Значущу увагу приділено цілям навчання іноземній мові, досягнення яких дозволить забезпечити високий рівень ефективності освітніх завдань.

Ключові слова: компетентність, компетентнісний підхід, професійна компетентність, цілі навчання.

Panasuk Yliay. Competence Approach in Teaching a Foreign Language. The article discusses peculiarities of competence approach in teaching foreign languages. Analyzes approaches to the notion of “competence”. Considers the aims of teaching foreign languages in schools in the aspect of the competency approach. It is proposed to provide practical, affective, educational, challenge developing and professionally-oriented aims. For the practical aim the formation of the foreign language communicative competence is recognized, which includes the following competences: communicative, linguasociocultural, linguistic and academic-strategically. Considers the possibilities of practical use of the approach in teaching foreign languages. The problem of teacher professional competence. Article reveals the urgency of implementing competency approach in teaching English. Special attention is given to the objectives of foreign language teaching, compliance with which will provide a high level of efficiency of educational objectives.

Key words: competence, competence approach, professional competence, teaching aims.

Стаття надійшла до редколегії
05.03.2015 р.

УДК 378.016:811.111'373.421'373.422

Надія Петровська

Використання синонімів та антонімів на заняттях з англійської мови

У статті підкреслено важливість ефективних методів викладання іноземної мови, зокрема, використання синонімів та антонімів. Систематизовано та узагальнено теоретичний та практичний матеріал з проблеми, що досліджується. Описано методику роботи з синонімами та антонімами англійської мови. Подано конкретні лексичні одиниці, які найчастіше вживаються під час занять. Доведено ефективність роботи з синонімами та

антонімами за допомогою тестових завдань. Вживання синонімів/антонімів англійської мови допомагає збагатити лексичний запас студентів, підвищує інтерес до дисципліни, що вивчається, сприяє найбільш повному досягненню комплексної мети – формуванню комунікативних навичок.

Ключові слова: ефективний метод, комунікативні навички, синоніми, антоніми, тести, лексичний запас.

Постановка наукової проблеми та її значення. Сьогодні у процесі розвитку методичної думки вже остаточно сформувався переконання про необхідність використання різноманітних прийомів роботи з лексикою англійської мови для розвитку мовлення та підвищення комунікативної компетенції студентів. Особливе місце під час вивчення іноземної мови займає аналіз та засвоєння синонімічних та антонімічних засобів, тому актуальність нашого дослідження очевидна.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Питанням роботи з синонімами та антонімами лінгвісти завжди приділяли значну увагу. Отже, напрацювання вітчизняних [1; 2; 7] та зарубіжних [8; 11] учених та методистів-практиків [5; 9; 10; 12] з цієї проблеми стали теоретичною базою нашого дослідження. Значною допомогою студентів і викладачів є словники синонімів та антонімів [1; 3; 4; 6]. Однак вміння користуватися синонімами та антонімами у мовленні – це складна навичка, яка формується повільно, поступово та вимагає систематичної та копійної роботи. Тому саме викладач має використовувати різноманітні прийоми у процесі навчання цих категорій для досягнення успіху.

Мета статті – створення умов для формування комунікативних навичок на заняттях з англійської мови. Для досягнення поставленої мети було проведено аналіз лінгвістичної та методичної літератури з проблем синонімії та антонімії та запропоновано методи, які найбільш ефективні при вивченні англійських синонімів та антонімів.

Завдання дослідження – проаналізувати та науково обґрунтувати методи і прийоми роботи з синонімами й антонімами англійської мови, які допоможуть студентам збагатити лексичний запас, що дасть їм змогу точніше висловлювати думки у різних мовних ситуаціях та підвищить інтерес до вивчення іноземної мови.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Синонімія та антонімія являють собою універсальні системні лексикологічні категорії, вивчення яких спирається на загальні теоретичні концепції англійської та української мов.

У зв'язку з особливостями свого історичного розвитку англійська мова надзвичайно багата синоніміями. Це синонімічне багатство широко використовується в усіх стилях усного і письмового мовлення. Синоніми вживаються для підсилення висловлювання, для уточнення поняття, для уникнення повтору тощо.

Синоніми – це слова, що означають назву одного й того ж поняття, спільні з основним лексичним значенням, але відрізняються відтінками або емоційно-експресивним забарвленням, або сферою стилістичного використання чи можливостями поєднання з іншими словами [7, с. 249].

Вдосконалення мови відбувається не лише у вигляді кількісного збагачення, а й чимале значення має і якісне вдосконалення словникового складу. Для здійснення комунікації та експресивної функції мови необхідні точність та виразність. Отже, синоніми вживаються для диференціації понять та вираження відтінків думок [2, с. 291].

I. В. Арнольд виділяє ідеографічні синоніми та стилістичні синоніми.

Ідеографічні (смыслові) відрізняються відтінками значення, ступенем інтенсивності вираження поняття, додатковими значеннями або вживанням і сполучуваністю з іншими словами. Наприклад, *to laugh – to giggle – to chuckle – to guffaw; to look – to glance – to stare – to gaze – to watch*. При поясненні студентам різниці між словами *to understand* та *to realize* слід зазначити, що перше відноситься до якогось конкретного вислову (*to understand a rule/a text/ words*), друге має на увазі здатність зрозуміти якусь ситуацію [2, с. 291].

Стилістичні синоніми – це близькі, а іноді і тотожні за значенням, слова, які вживаються у різних стилях мови: *enemy* (стилістично нейтральне), *opponent* (офіційне), *adversary* (книжкове). Вони відрізняються емоційною забарвленістю або відношенням до різних стилів [2, с. 298].

Синоніми також можуть бути повними (абсолютними) та частковими.

Абсолютні синоніми, тобто слова, у яких збігається смислова структура, або слова, тотожні за змістом – явище дуже рідке. Найчастіше такі слова виникають у термінології (*screenwriter – scriptwriter – scenarist – сценарист*). Синонімічні пари цього типу виникають також в англійській мові в результаті проникнення американізмів (*wireless – radio*).

Синонімічні пари можуть утворюватися способом афіксації (*changeable – changeful* – змінний; *effectivity – effectiveness* – ефективність) [2, с. 300].

Велика кількість синонімів утворилась у результаті широкого використання у сучасній англійській мові скорочень: *vacations – vac*; *earthquake – quake*; *bicycle – bike*; *veteran – vet*; *examination – exam*; *preparation – prep*.

Часткові синоніми – багатозначні слова, що збігаються тільки в деяких своїх словникових значеннях: *convince – persuade*; *survive – outlive* [2, с. 300].

Іншим типом семантичного угруповання є підбір антонімів до слів. Антоніми – це слова різні за звучанням і протилежні за значенням [7, с. 17]. Вони можливі далеко не в усіх словах мови. Наприклад, назви конкретних предметів антонімів не мають: *hand, face, nose, table, book*. Антоніми характерні для слів, що вказують на якість. Це можуть бути іменники (*light – darkness*), дієслова (*to freeze – to thaw*), прикметники (*full – empty*), прислівники (*slowly – quickly*).

Для іменників антонімічної пари особливо притаманні слова, що позначають:

- 1) почуття, настроїв і властивості людини: *love – hatred, joy – sorrow, timid – arrogant*;
- 2) стан або діяльність людини: *work – rest, life – death, health – illness*;
- 3) час: *day – night, summer – winter, beginning – end* [8].

Особливо «багаті» антонімами прикметники, які характеризують якість предмета: *beautiful – ugly, big – small, bitter – sweet, brave – coward, good – bad, old – young* [2, с. 301–303].

Вчені підтверджують, що для ефективного запам'ятовування англійського слова необхідно, щоб на підсвідомості в людини формувалися нерозривні зв'язки. Прийоми робот із синонімами та антонімами створюють такі зв'язки.

Викладачі іноземних мов рекомендують вчити слова по темах. Більш того, зустрічаючи у тексті одне слово, ми автоматично будемо згадувати його синоніми чи антоніми, що зробить процес запам'ятовування більш ефективним. Дійсно, заучуючи одночасно синонімічні/антонімічні пари, ми допомагаємо створити на підсвідомості міцні зв'язки, що дають змогу запам'ятати інформацію надовго.

Розберемо це на прикладі. Візьмемо прикметник *long*. Знаходимо для нього синонім *high*, потім – антонім *short*. Таким чином, запам'ятовуючи одне слово, ми поповнюємо свій вокабуляр одразу на три. Навіть більше, ми створюємо на нашій підсвідомості асоціативні зв'язки, які зберігають інформацію надовго.

Наведений приклад являє собою лише принцип, за яким відбувається запам'ятовування іноземних слів. На практиці, зазвичай, пропонуються значно складніші ланцюжки синонімів/антонімів.

Як відомо, синоніми та антоніми найчастіше характеризують якість предметів і бувають виражені прикметниками. Пропонуємо список прикметників і синонімів до них, які широко використовуються у практиці викладання англійської мови: *nice – pleasurable – thoughtful – lovely – likable – pleasing – gracious – admirable; good – excellent – amazing – wonderful – pleasant – marvelous – exceptional – super – outstanding – terrific – splendid; happy – cheerful – pleased – glad – joyful – ecstatic – amused – merry; big – huge – giant – gigantic – enormous – large – massive – colossal – immense – bulky; little – small – tiny – miniature – mini – microscopic; pretty – beautiful – gorgeous – appealing – cute – lovely – exquisite – attractive – elegant – handsome – dazzling; bad – awful – naughty – mean – dreadful – nasty – wicked – lousy – terrible – unpleasant – disagreeable; sad – depressed – miserable – cheerless – unhappy – gloomy – sorrowful – upset – fearful; scared – afraid – frightened – spooked – horrified – startled – fearful – anxious – alarmed – shaken*. Слова з наведеного списку, що характеризують позитивні якості, можуть утворювати антонімічні пари із словами, що негативно характеризують людей або предмети чи явища.

Крім прикметників ми часто використовуємо такі синоніми-дієслова: *to laugh – to giggle – to chuckle – to roar – to howl – to guffaw; to like – to admire – to approve – to adore – to fancy – to marvel – to appreciate – to respect – to cherish – to enjoy; to say – to whisper – to remark – to declare – to state – to exclaim – to shout – to announce – to explain; to run to – hurry – to sprint – to jog – to gallop – to hustle – to skip – to race – to dash – to fly; to walk – to stroll – to tiptoe – to trot – to march – to hike – to parade; to look – to examine – to glance – to observe – to view – to watch – to inspect – to spy – to notice*.

Робота з синонімами/антонімами може бути побудована таким чином: заучування слів у парах, виконання різноманітних вправ (підбір синонімів чи антонімів до запропонованих слів, складання власних речень, ситуацій, есе тощо) [8; 9; 12]. Під час роботи зі студентами факультету міжнародних відносин, які готуються стати перекладачами, ми приділяємо особливу увагу перекладу з української

мови на англійську та навпаки. Тому ми широко використовуємо синоніми/антоніми, перекладаючи тексти із спеціальності на заняттях з таких дисциплін, як «Іноземна мова», «Іноземна мова спеціальності» та «Теорія і практика перекладу».

Зосередимо нашу увагу на використанні тестового контролю при перевірці знань синонімів/антонімів. Студенти мають навички роботи с синонімами та антонімами ще зі школи. Сучасні підручники містять багато різноманітних текстів та вправ зі словами такої спрямованості. У молодшому шкільному віці пропонуються тести для початкового рівня (*elementary level*).

E. g. Choose the best synonym for the given words: 1. *kind* – a) *nice* b) *funny* c) *best* d) *wild*; 2. *fast* – a) *quick*; b) *kind* c) *heavy* d) *small*; 3. *glad* – a) *safe* b) *happy* c) *thin* d) *angry*. Choose the best antonym to the given words: 1. *thick* – a) *thin* b) *heavy* c) *fat* d) *young*; 2. *early* – a) *short* b) *simple* c) *easy* d) *late*; 3. *cold* – a) *cool* b) *hot* c) *easy* d) *good*.

Для дітей середнього шкільного віку можливі тести середнього рівня (*intermediate level*) *E. g.* Choose the best synonym for the given words: 1. *entire* – a) *half* b) *whole* c) *most* d) *part*; 2. *wicked* – a) *wrong* b) *evil* c) *smart* d) *helpful*; 3. *broad* – a) *thin* b) *wide* c) *small* d) *big*. Choose the best antonym to the given words: 1. *awful* – a) *laughable* b) *unthinkable* c) *pitiful* d) *wonderful*; 2. *true* – a) *great* b) *false* c) *fake* d) *real*; 3. *strange* – a) *easy* b) *typical* c) *creative* d) *boring*.

Школярі у школах з поглибленим вивченням англійської мови здатні виконати завдання вищого рівня складності (*advanced level*). *E. g.* Choose the best synonym for the given words: 1. *cogent* – a) *tentative* b) *forced* c) *convincing* d) *truculent*; 2. *ponderous* – a) *contemplative* b) *compact* c) *abstract* d) *unwieldy*; 3. *juvenile* – a) *apathetic* b) *immature* c) *fawning* d) *nascent*. Choose the best antonym to the given words: 1. *cupidity* – a) *largeness* b) *vice* c) *compunction* d) *comeliness*; 2. *veracity* – a) *prevarication* b) *comprehension* c) *dictation* d) *authenticity*; 3. *affability* – a) *pliability* b) *warmth* c) *hostility* d) *caution*.

Готуючись до екзамену із зовнішнього незалежного тестування, учні працюють над цим матеріалом дуже ретельно. Багато таких тестів запропоновано у посібнику для підготовки до ЗНО [5]. Наведемо декілька з них. Choose the synonyms for the words in bold: 1. **interrogate** the witness – a) *question* b) *believe* c) *punish* d) *listen to*; 2. live in a **humdrum** life – a) *exciting* b) *poor* c) *unusual* d) *dull*; 3. **insinuate** that I eat too much – a) *claim* b) *deny* c) *admit* d) *imply* [5, с. 68]. Choose the antonyms to the words in bold: 1. **gigantic** tomatoes – a) *ripe* b) *tiny* c) *poisonous* d) *expensive*; 2. a **fruitless** effort – a) *costly* b) *hurried* c) *successful* d) *halfhearted*; 3. a **clarification** of the issue – a) *discussion* b) *avoidance* c) *confusion* d) *explanation* [5, с. 69].

Прикладами тестових завдань для перевірки знань синонімів/антонімів у студентів факультету міжнародних відносин на заняттях з дисциплін «Іноземна мова», «Іноземна мова спеціальності», «Теорія і практика перекладу» можуть бути такі: *Find the word, which does not belong to the group of synonyms; Choose the correct word from the group of words (synonyms or referring to one group/ topic). Mark the synonyms/antonyms for the words in bold.*

Найчастіше ми використовуємо такі завдання: Find the word, which does not belong to the group of synonyms: 1. a) *reply* b) *respond* c) *retort* d) *request*; 2. a) *evil* b) *immoral* c) *wicked* d) *probable* 3. a) *high* b) *gorgeous* c) *magnificent* d) *graceful*. Mark the synonyms for the given words: 1. *to reply* – a) *to ask* b) *to say* c) *to answer* d) *to call*; 2. *view* – a) *scene* b) *picture* c) *photo* d) *portrait*; 3. *quantity* – a) *amount* b) *quality* c) *wealth* d) *cost*. Mark the antonyms to the following words: 1. *joy* – a) *success* b) *sorrow* c) *achievement* d) *importance*; 2. *to enter* – a) *to express* b) *to come in* – c) *to leave* d) *to develop*; 3. *industrious* – a) *optimistic* b) *clever* c) *innocent* d) *lazy*.

Як варіанти можна у завданні замінити виділене англійське слово українським. Правильних варіантів може бути декілька, можливі завдання не тільки з окремими словами (різних частин мови), а й з реченнями, наповненими лексику, що відповідає програмі курсу. Крім цього, завдання можуть бути складені за ступенями складності, враховуючи рівень знань студентів. Один із варіантів роботи з тестами на заняттях з англійської мови – складання тестів, що містять синоніми або антоніми, самими студентами.

Для роботи над синонімами та антонімами тестовий контроль – не єдиний спосіб перевірки знань. Можуть бути і такі завдання: підібрати синонімічні/антонімічні ряди самостійно; скласти речення/ситуацію з ними. На нашу думку, монологічне й діалогічне мовлення з використанням цього

лексичного матеріалу, різноманітні нетрадиційні види роботи (презентації проектів, рольові ігри, конкурси, олімпіади) з уживанням синонімів та антонімів – дуже ефективні методи роботи з вокабуляром англійської мови, що допомагають студентам тренувати пам'ять та логічне мислення, покращувати увагу, поглиблювати ерудицію. Усе залежить від творчого підходу викладача, його вміння зацікавити, а також від рівня підготовки студентів, їхнього бажання навчатися, прагнути до успіхів у вивченні іноземної мови.

Висновки і перспективи подальшого дослідження. Вивчення синонімів/антонімів спирається на загальні теоретичні концепції англійської та української мов; збагачує лексичний запас студентів; зменшує тавтологічні помилки під час виконання студентами усних та письмових завдань; передбачає розгляд слів у їхньому зв'язку з іншими словами мови, близькими/протилежними за значенням. Викладачі використовують різні види завдань (зокрема тести з синонімічними та антонімічними парами/ланцюжками) на практичних заняттях і під час творчих заходів.

У подальшому, вважаємо, буде цікаво дослідити методику використання омонімії при вивченні іноземних мов, що також сприяє формуванню комунікативних навичок студентів.

Джерела та література

1. Англо-русский синонимический словарь / Ю. Д. Апресян. – 4-е изд., стер. – М. : Рус. яз., 1979. – 543 с.
2. Арнольд И. В. Лексикология современного английского языка / И. В. Арнольд. – 2-е изд. перераб. – М. : ФЛИНТ : Наука, 2012. – 376 с.
3. Балла М. І. Англо-український словник. Т. 1. – К. : Освіта, 1996. – 752 с.
4. Балла М. І. Англо-український словник. Т. 2. – К. : Освіта, 1996. – 711 с.
5. Валігура О. Р. Англійська мова. Комплексна підготовка до зовнішнього незалежного тестування / О. Р. Валігура, Л. М. Давиденко. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2015. – 480 с.
6. Девлін Д. Словарь синонимов и антонимов английского языка / Д. Девлин. – М. : Центрполиграф, 2005. – 559 с.
7. Ганіч Д. І. Словник лінгвістичних термінів / Д. І. Ганіч, І. С. Олійник. – К. : Вища школа, 1985. – 360 с.
8. Cleary, Brain P. Stop and GO, Yes and No : What is an Antonym? (Words are categorical). – Millbrook Press, Minneapolis, MN, 2006. – 35 p.
9. Gairns R. Working with words : A guide to teaching and learning vocabulary / R. Gairns, J. St. Redman. – Cambridge : Cambridge University Press, 1991. – 175 p.
10. Advanced Antonyms Exercise 7. – English Maven [Electronic resource]. – Mode of access : englishmaven.Org/HP6/Advanced%20Antonymm...
11. Синонимы и антонимы [Электронный ресурс]. – Режим доступа : 1way-to-english.livejournal.com/200373.html?title...hashtags...
12. Синонимы и антонимы. Как учить слова? [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.memorysecrets.ru/stati/sinonimi-i-antonimi-kak-uchit-slova.html>

Петровская Надежда. Использование синонимов и антонимов на занятиях по английскому языку. В статье подчеркивается важность эффективных методов обучения иностранному языку, в частности, использование синонимов и антонимов. Целью статьи является создание условий для формирования коммуникативных навыков на занятиях по английскому языку. Задача исследования – проанализировать и научно обосновать методы и приемы работы над материалом в области синонимии и антонимии. Систематизируется и обобщается теоретический и практический материал по исследуемой проблеме. Описывается методика работы с синонимами и антонимами английского языка. Подаются конкретные лексические единицы, наиболее часто употребляемые на занятиях. Доказывается эффективность работы с синонимами и антонимами, используя тестовые задания. Использование синонимов/антонимов английского языка помогает обогатить лексический запас студентов, повысить их интерес к изучаемому предмету, способствует наиболее полному достижению комплексной цели – формированию коммуникативных навыков.

Ключевые слова: эффективный метод, коммуникативные навыки, синонимы, антонимы, тесты, лексический запас.

Petrovska Nadiya. Usage of Synonyms and Antonyms at the English Lessons. The article deals with effective methods of teaching foreign languages, in particular with usage of synonyms and antonyms. The aim of the article is the creation of conditions for formation of communicative skills at the English lessons. The task of the investigation is to analyze and to prove scientifically the methods of work in the branch of synonymy and antonymy. Theoretical and practical material on the problem is systematized. The methods of work with synonyms and antonyms are described.

The concrete lexical units most widely used at the lessons are given. The effectiveness of work with synonyms and antonyms using tests is proved. The usage of synonyms/antonyms helps to enrich students' vocabulary, raise their interest to the subject they study, promotes the achievement of the main goal – the formation of communicative skills.

Key words: effective method, communicative skills, synonyms, antonyms, tests, vocabulary.

Стаття надійшла до редколегії
10.04.2015 р.

УДК 378

Юлія Снеда

Змістові компоненти іншомовної підготовки

У статті здійснено теоретичний аналіз праць науковців у галузі педагогіки професійної освіти, розглянуто іншомовну підготовку як педагогічне поняття, виявлено дидактичні та методологічні ознаки педагогічного процесу іншомовної підготовки, висвітлено аналіз педагогічних досліджень та доведено актуальність теми цієї публікації. На основі досліджень науковців виявлено змістові компоненти іншомовної підготовки (навчально-змістовий, цільовий, процесуально-діяльнісний, результативний) та окреслено власне структуру цього педагогічного процесу. Внаслідок аналізу методологічних і дидактичних характеристик навчальної дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування» визначено сутність педагогічного поняття іншомовної підготовки, проаналізовано та обґрунтовано змістові компоненти моделі іншомовної підготовки. Ці компоненти розглянуто окремо відповідно до організації навчального процесу навчальної дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування» для студентів нефілологічних спеціальностей задля конструювання педагогічної моделі в перспективі.

Ключові слова: іншомовна підготовка, особливості іншомовної підготовки, змістові компоненти іншомовної підготовки.

Постановка наукової проблеми та її значення. У світлі освітянських реформ спостерігається тенденція до конструювання нових університетських автономних програм задля створення якісно нової освітньої системи. Сучасні освітні процеси та необхідність прогнозувати перспективи розвитку зумовили й потребу педагогічного моделювання іншомовної підготовки студентів. Дослідження особливостей іншомовної підготовки набуває сьогодні особливої актуальності, оскільки навчальний процес переорієнтовано на самостійно-індивідуальну діяльність студентів та нове співвідношення аудиторних і самостійних годин навчальної дисципліни «Іноземна мова». У фахових публікаціях науковці активно обговорюють важливість вивчення іноземних мов у спектрі професійного спілкування, акцентуючи увагу на вдосконалення уже традиційних форм та методів навчання. Процес вивчення іноземних мов набуває особливого значення у парадигмі глобальних політичних та економічних змін. Готовність до іншомовного спілкування, можливість активно вступати в бесіду, бути залученим до професійного спілкування є власне тими показниками, що відображають якість освітнього процесу університетів, а саме ефективність професійної іншомовної підготовки студентів природничих спеціальностей.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Питання професійної підготовки фахівців досліджували П. Атутов, І. Бех, Н. Бібік, С. Гончаренко, І. Зязюн, В. Сидоренко та інші. Проблеми професійної підготовки фахівців негуманітарного профілю вивчали науковці М. Архангельська, Г. Білецька, О. Вознюк, Г. Головченко, Р. Гришкова, Ю. Маршавін, О. Тарнопольський. У педагогічних доробках В.Боброва, Р. Гришкова, В.Євтушевського, Ю. Канищенко, Ю. Ніколенко показано особливості фахової підготовки студентів економічних спеціальностей. Формування іншомовної підготовки відображені у працях таких науковців, як Л. Барна, І. Бутницький, І. Зімня, О. Кучеренко, О. Леонтєв, І. Мегалова, Н. Микитенко, Д. Хаймз, Л. Шевчик.

Мета і завдання статті – визначити та проаналізувати змістові компоненти моделі іншомовної підготовки студентів нефілологічних спеціальностей